

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

คู่มือโครงสร้างวิชาการจัดการเรียนรู้ สิทธิมนุษยชนศึกษา ระดับอุดมศึกษา

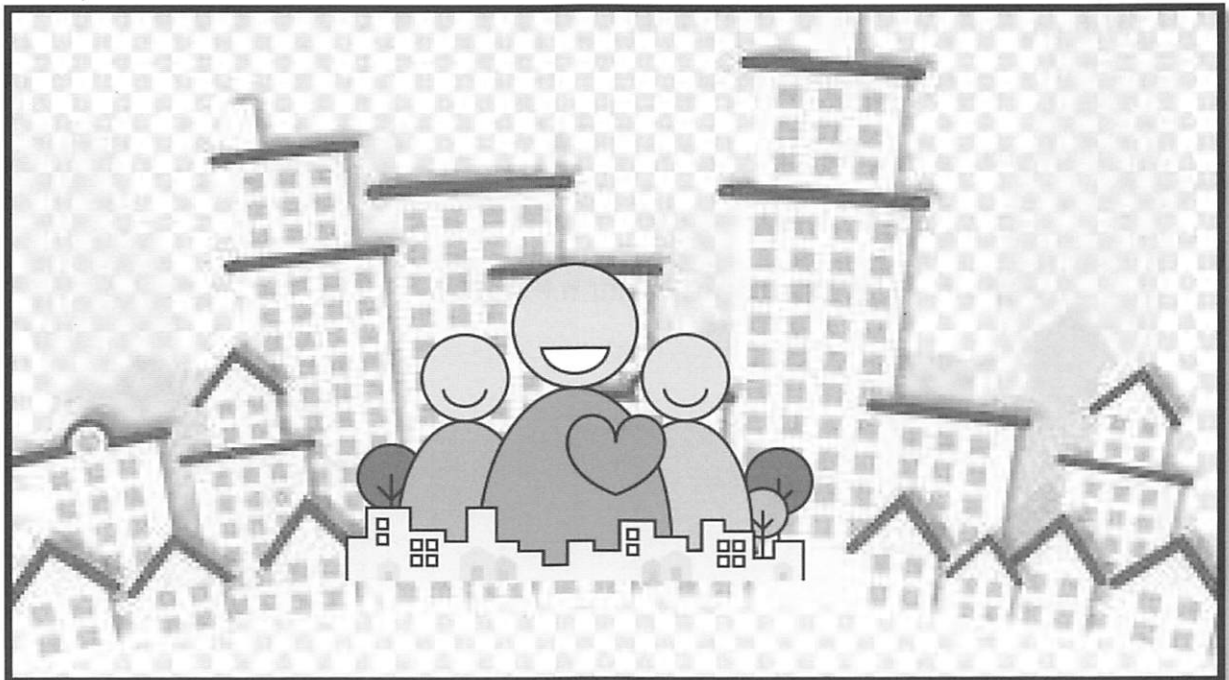
กองส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ
กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
กระทรวงยุติธรรม

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

คู่มือ

โครงสร้างวิชาการจัดการเรียนรู้
สิทธิมนุษยชนศึกษา
ระดับอุดมศึกษา

ดาวน์โหลด PDF

<https://bit.ly/3EtSyYF>

คู่มือโครงสร้างวิชาการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษา ระดับอุดมศึกษา

ชื่อหนังสือ คู่มือโครงสร้างวิชาการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษา ระดับอุดมศึกษา

จัดพิมพ์โดย ศูนย์ฝึกอบรมด้านสิทธิมนุษยชน

กองส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

กระทรวงยุติธรรม

พิมพ์ครั้งที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

คำนำ

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมให้ประชาชนและหน่วยงานรัฐมีความรู้เรื่องสิทธิและเสรีภาพที่พึงได้รับตามกฎหมายและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตลอดจนสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน รวมทั้งส่งเสริมให้นำแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ประชาชนได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันจากรัฐอย่างทั่วถึงเท่าเทียม และเป็นธรรม นำไปสู่สังคมแห่งการเคารพสิทธิ

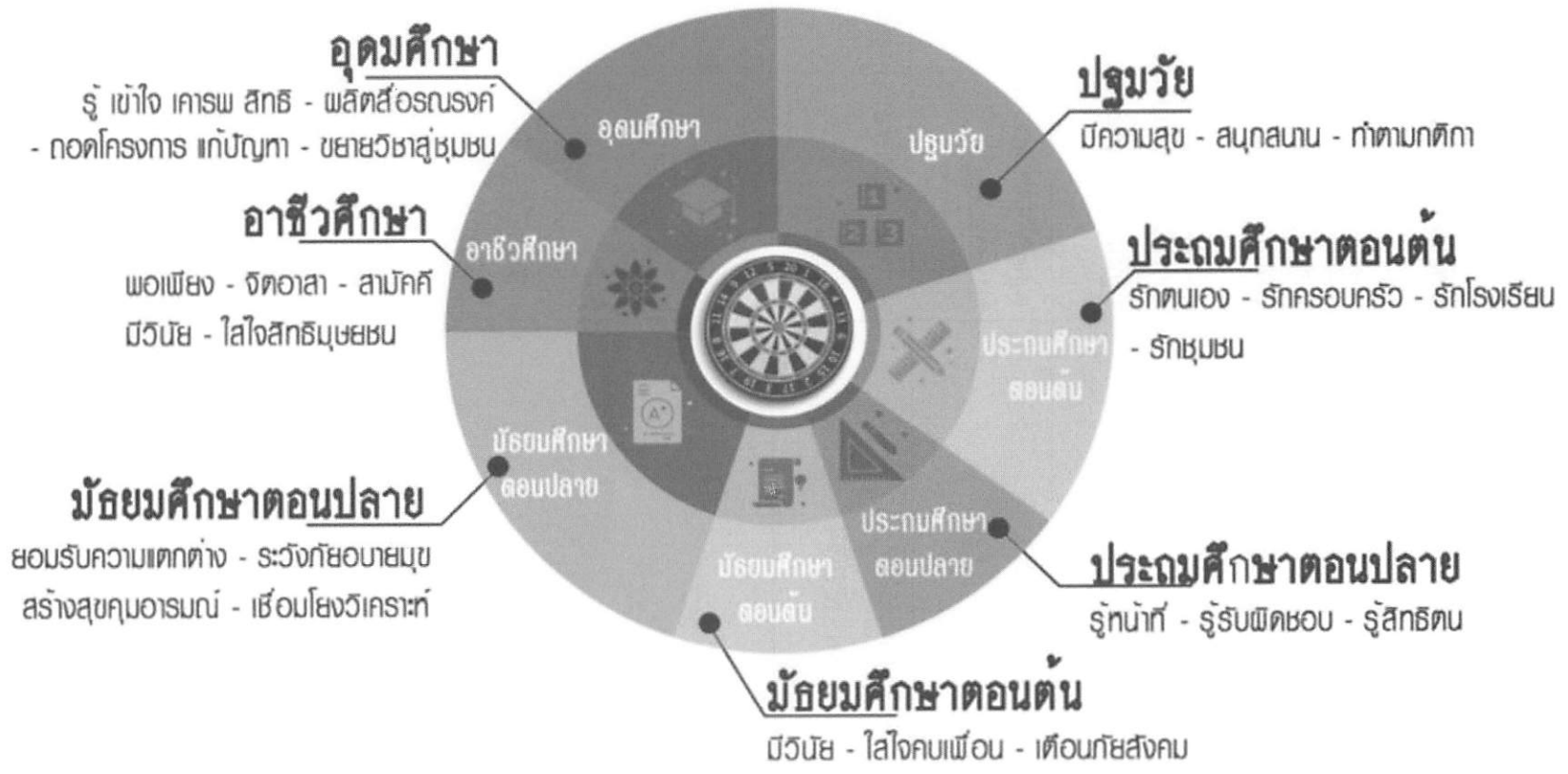
ดังนั้น กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ จึงได้จัดทำคู่มือโครงสร้างวิชาการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษา ระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางและเครื่องมือสำหรับครู อาจารย์ในการขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชนในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการจัดการกระบวนการเรียนรู้ด้านสิทธิมนุษยชนระดับอุดมศึกษา จะเสริมสร้างพลังเชิงบวกให้แก่นิสิต นักศึกษาในการดำเนินชีวิตในครอบครัว ชุมชน และสังคมโดยคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชนเป็นสำคัญ

กองส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ
กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
ตุลาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

	หน้า
เป้าหมายคุณลักษณะพึงประสงค์การเรียนรู้สิทธิมนุษยชนตามช่วงชั้นการศึกษา	๕
โครงสร้างคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนระดับอุดมศึกษา	๖
หลักการและเหตุผล	๗
วิชาพัฒนาการและความรู้พื้นฐานด้านสิทธิมนุษยชน	๙
วิชากฎหมาย พันธกรณี มาตรฐานและกลไกระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน	๑๔
วิชากฎหมายภายในประเทศและกลไกการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	๑๕
วิชาผลิตสื่อสร้างสรรค์ด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	๑๘
วิชาการประยุกต์ใช้แนวทางด้านสิทธิมนุษยชน	๒๐

เป้าหมายคุณลักษณะพึงประสงค์ผู้เรียนรู้สัทธิมนุษยชนตามช่วงชั้นการศึกษา

คู่มือโครงสร้างวิชาการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษา ระดับอุดมศึกษา

ความสอดคล้องกับ เป้าหมายคุณลักษณะพึงประสงค์ ผู้เรียนระดับอุดมศึกษา	วิชา
รู้ เข้าใจ เคารพสิทธิ	๑. พัฒนาการและความรู้พื้นฐานด้านสิทธิมนุษยชน
	๒. กฎหมาย พันธกรณี มาตรฐาน และกลไกระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน
	๓. กฎหมายภายในประเทศ และกลไกการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
ผลิตสื่อรณรงค์	๔. ผลิตสื่อสร้างสรรค์ด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
ถอดโครงการแก้ปัญหา / ขยายวิชาสู่ชุมชน	๕. การประยุกต์ใช้แนวทางด้านสิทธิมนุษยชน

หลักการและเหตุผลในการจัดทำคู่มือโครงสร้างวิชาการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษา ระดับอุดมศึกษา

รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔) และนโยบายการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ : สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand ๔.๐ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยน้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ในการบริหารราชการแผ่นดินภายใต้วิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งได้บูรณาการเป็นยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) คือ ยุทธศาสตร์การส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชน และยุทธศาสตร์การสร้างหลักประกันสิทธิมนุษยชน ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์กระทรวงยุติธรรม ๒๐ ปี ในยุทธศาสตร์ที่ ๓ การอำนวยความสะดวกยุติธรรมและยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนในการร่วมกันพัฒนาคุณภาพชีวิตและพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม มีภารกิจในการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบภายใต้กฎหมายซึ่งเป็นสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของทุกฝ่าย และส่งเสริมการเข้าถึงบริการของรัฐและช่องทางการอำนวยความสะดวกในกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาคทั่วถึงและเท่าเทียมกัน โดยมุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและภาคประชาชน ในการแสวงหาเครื่องมือที่เหมาะสมและการพัฒนากลไก รูปแบบ และแนวทาง สำหรับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชนของประชาชน ทั้งนี้ การพัฒนาทักษะและสร้างความตระหนักแก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชน จะทำให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจในการเคารพสิทธิและการไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ทำให้สังคมเกิดความสันติสุข อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในภาพรวมอย่างยั่งยืนต่อไป กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ จึงได้จัดทำคู่มือโครงสร้างวิชาการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษา ระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นการเป็นการส่งเสริมการพัฒนาและการจัดกระบวนการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับนิสิต นักศึกษาให้มีความตระหนักในการปฏิบัติตนบนพื้นฐานของการเคารพหลักการสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และมีสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพ สามารถนำความรู้ไปขยายผลต่อได้ ในมหาวิทยาลัย และนิสิต นักศึกษา มีส่วนร่วมในการขยายผลและขับเคลื่อนกิจกรรมสู่ชุมชน

วัตถุประสงค์หลักสูตร

ส่งเสริมการพัฒนา และการจัดกระบวนการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษา สำหรับนิสิต นักศึกษา

เป้าหมายคู่มือโครงสร้างวิชาการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษา ระดับอุดมศึกษา

๑. ผู้เรียนเกิด ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และทัศนคติด้านสิทธิมนุษยชนติดตัว
๒. สามารถบูรณาการสิทธิมนุษยชนให้เข้าไปอยู่ในวิถีปฏิบัติประจำวันทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน นำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมการเคารพสิทธิมนุษยชนในสังคมไทยได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

กลุ่มเป้าหมาย : นิสิต นักศึกษา ระดับปริญญาตรี

การประเมินผลการอบรม :

๑. แบบประเมินความรู้ก่อน-หลังอบรม
๒. เวทีแลกเปลี่ยนถอดบทเรียน
๓. สื่อของนิสิต นักศึกษา
๔. แบบติดตามประเมินพฤติกรรมหลังการเรียนรู้จากครูผู้สอน/เพื่อนนิสิต นักศึกษา

วิชาที่ ๑	
ชื่อรายวิชา พัฒนาการ ความรู้พื้นฐานและหลักการด้านสิทธิมนุษยชน	
กระบวนการ	เนื้อหา/รายละเอียด
๑. กลุ่มเป้าหมาย	นิสิต นักศึกษา ระดับปริญญาตรี
๒. เป้าหมายการเรียนรู้	<p>๑) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสิทธิมนุษยชนในระดับสากลและประเทศไทย</p> <p>๒) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความหมายหน้าที่ สิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชน และสามารถนำความรู้เรื่องหน้าที่ของตนเอง การเคารพสิทธิตนเองและไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น ไปปรับใช้เพื่อให้เกิดการใช้วิถีชีวิตสิทธิมนุษยชนและเกิดกลไกการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนกับตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม</p> <p>๓) ผู้เรียนเกิดความตระหนักและสามารถนำความรู้เรื่องหลักการสิทธิมนุษยชนไปปรับใช้เพื่อให้เกิดการเคารพ คุ้มครองและป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม</p> <p>๔) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจขอบเขตสิทธิมนุษยชนและสามารถแยกแยะความแตกต่างของแต่ละสิทธิ สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์แต่ละสิทธิได้</p>
๓. เนื้อหา / โครงสร้าง	<p>๑) ศึกษาความหมาย ประโยชน์ และความสำคัญหน้าที่ สิทธิ เสรีภาพและสิทธิมนุษยชน เพื่อทำความเข้าใจความหมายการละเมิดสิทธิมนุษยชนและเรียนรู้การป้องกันและการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่จะส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข</p> <p>๒) ศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของสิทธิมนุษยชนระดับสากล ตั้งแต่หลักศาสนาและกฎธรรมชาติ พระเจ้าไซรัสมหาราช มหา กฎบัตร จอห์น ล็อค สงครามโลกครั้งที่ ๒ ก่อตั้งองค์การสหประชาชาติ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และสนธิสัญญาหลักว่าด้วยสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคี ๗ สนธิสัญญา</p> <p>๓) ศึกษาประวัติความเป็นมาของสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยและพัฒนาการหลักการเคารพ ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตั้งแต่ยุคสมัยสุโขทัย อยุธยา รัตนโกสินทร์ จนถึงปัจจุบัน</p> <p>๔) ผู้เรียนเกิดความตระหนักและสามารถนำความรู้เรื่องหลักการสิทธิมนุษยชนไปปรับใช้เพื่อให้เกิดการเคารพ คุ้มครองและป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม ให้เกิดการใช้ชีวิตวิถีสิทธิมนุษยชน ได้แก่ หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หลักความเสมอภาค หลักการไม่เลือกปฏิบัติ หลักความเป็นสากล และแบ่งแยกไม่ได้</p> <p>๕) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจขอบเขตสิทธิมนุษยชนเห็นความสำคัญและสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์แต่ละสิทธิได้ ได้แก่ สิทธิพลเมือง สิทธิทางการเมือง สิทธิทางเศรษฐกิจ สิทธิทางสังคม สิทธิทางวัฒนธรรม</p>

วิชาที่ ๑	
ชื่อรายวิชา พัฒนาการ ความรู้พื้นฐานและหลักการด้านสิทธิมนุษยชน	
กระบวนการ	เนื้อหา/รายละเอียด
๔. วิธีการเรียนการสอน	๑) บรรยาย ๒) กระบวนการกลุ่ม ๓) กิจกรรม ๔) การชมภาพยนตร์ วิดีโอ หรือ คลิปวิดีโอ ที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน และให้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น
๕. ผู้บรรยาย/วิทยากร	๑) ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ๒) วิทยากรกระบวนการ ๓) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิทธิมนุษยชน
๖. เอกสารประกอบการสอน/สื่อการสอน	๑) ตำรา/บทความวิชาการ ๒) คลิปวิดีโอ ๓) ภาพยนตร์ ๔) Power Point Presentation ๕) ภาพนิ่ง ๖) อื่นๆ
๗. กิจกรรม	๑) การทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมาย ๒) การแสดงบทบาทสมมุติ ๓) วิเคราะห์ ภาพยนตร์/กรณีศึกษา/ฝึกปฏิบัติ ๔) ร่วมแสดงความคิดเห็น ๕) สรุปและถอดบทเรียน สัมมนาวิชาการ
๘. การประเมินผล	๑) การทำแบบทดสอบ (Pre-test, Quiz, Post-test) ๒) ประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรม โดยการวิเคราะห์ สังเกต ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมของผู้เรียน

วิชาที่ ๒	
วิชารายวิชา กฎหมายพันธกรณี มาตรฐาน และกลไกระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน	
กระบวนการ	เนื้อหา/รายละเอียด
๑. กลุ่มเป้าหมาย	นิสิต นักศึกษา ระดับปริญญาตรี
๒. เป้าหมายการเรียนรู้	<p>๑) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตการศึกษาสิทธิมนุษยชนตามกฎหมายระหว่างประเทศ รวมถึงกลไกบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายระหว่างประเทศ</p> <p>๒) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนตามกฎบัตรสหประชาชาติและปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ตลอดจนสนธิสัญญาหลักว่าด้วยสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ</p> <p>๓) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อตกลงระหว่างประเทศและมาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ (Soft Law) และในระดับภูมิภาค</p> <p>๔) ผู้เรียนสามารถนำกฎหมาย พันธกรณี และมาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องมาปรับใช้กับการปฏิบัติงาน</p> <p>๕) ผู้เรียนมีความรู้และตระหนักเกี่ยวกับกลไกการบังคับให้รัฐต้องมีหน้าที่คุ้มครองและการเยียวยาสิทธิมนุษยชนตามแนวทางระหว่างประเทศ</p> <p>๖) ผู้เรียนตระหนักถึงความเสียหายของการละเมิดสิทธิมนุษยชนอันมีผลกระทบตามแนวทางระหว่างประเทศ</p>
๓. เนื้อหา/โครงสร้าง	<p>๑) ศึกษาสิทธิมนุษยชนตามกฎหมายระหว่างประเทศ โดยระบุถึงที่มาของกฎหมายระหว่างประเทศ ความหมายของ Hard Law และ Soft Law ความรับผิดชอบในทางระหว่างประเทศ รวมถึงกลไกบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายระหว่างประเทศ</p> <p>๒) ศึกษาสิทธิมนุษยชนตามกฎบัตรสหประชาชาติและปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และการเยียวยาสิทธิมนุษยชนตามกลไกของสหประชาชาติ</p> <p>๓) ศึกษาสนธิสัญญาหลักว่าด้วยสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่รัฐไทยเป็นภาคี (๗ สนธิสัญญา) ได้แก่</p> <p>๓.๑) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) และพิธีสารเลือกรับที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๓.๒) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (ICESCR)</p> <p>๓.๓) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (CRC) และ พิธีสารที่เกี่ยวข้อง ๓ ฉบับ คือ</p> <p>๓.๓.๑) พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเรื่องความเกี่ยวพันของเด็กในความขัดแย้งกันด้วยกำลังอาวุธ</p>

วิชาที่ ๒	
วิชารายวิชา กฎหมายพันธกรณี มาตรฐาน และกลไกระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน	
กระบวนการ	เนื้อหา/รายละเอียด
	<p>๓.๓.๒) พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเรื่องการค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก</p> <p>๓.๓.๓) พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเรื่องกระบวนการติดต่อร้องเรียน</p> <p>๓.๔) อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (CEDAW) และพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ</p> <p>๓.๕) อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (CERD)</p> <p>๓.๖) อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมาน และการกระทำอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (CAT)</p> <p>๓.๗) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (CRPD) และพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการ</p> <p>และสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนอีก ๒ ฉบับ ที่ประเทศไทยยังไม่เป็นภาคี ได้แก่</p> <p>๓.๘) อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับ (CED)</p> <p>๓.๙) อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิของแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานและสมาชิกในครอบครัว (ICRMW)</p> <p>๔) ศึกษาข้อตกลงระหว่างประเทศและมาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ (Soft Law) ที่มีความเกี่ยวข้อง เช่น</p> <p>๔.๑) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals: SDGs)</p> <p>๔.๒) หลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ (UN Guiding Principles for Business and Human Right - UNGP)</p> <p>๔.๓) อนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labor Organization - ILO)</p> <p>๔.๔) ข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (United Nations Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners - the Nelson Mandela Rules)</p> <p>๔.๕) ข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำและมาตรการที่มีใช้การคุมขังสำหรับผู้กระทำความผิดที่เป็นหญิง (United Nations Rules for the Treatment of Women Prisoners and Non-custodial Measures for Women</p>

วิชาที่ ๒	
วิชารายวิชา กฎหมายพันธกรณี มาตรฐาน และกลไกระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน	
กระบวนการ	เนื้อหา/รายละเอียด
	<p>Offenders - the Bangkok Rules)</p> <p>๔.๖) ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิและความรับผิดชอบของบุคคล กลุ่ม และหน่วยงานในสังคม เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานอันเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ((Declaration on the Right and Responsibility of Individuals, Groups and Organs of Society to Promote and Protect Universally Recognized Human Rights and Fundamental Freedoms)</p> <p>๔.๗) ศึกษาความเป็นมาและกลไกเพื่อส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในภูมิภาคอาเซียน</p> <p>๔.๘) คณะกรรมาธิการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนอาเซียน (ASEAN Intergovernment Commission Rights: AICHR)</p> <p>๔.๙) คณะกรรมาธิการอาเซียนด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีและสิทธิเด็ก (ASEAN Commission on the Promotion and Protection of the Rights of Women and Children: ACWC)</p> <p>๔.๑๐) ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ASEAN Human Rights Declaration: AHRD) ฯลฯ</p>
๔. วิธีการเรียนการสอน	<p>๑) การบรรยาย</p> <p>๒) สัมมนากรณีศึกษาด้านสิทธิมนุษยชน</p> <p>๓) การอภิปรายและแสดงความคิดเห็น</p> <p>๔) การชมภาพยนตร์ วิดีโอ หรือ คลิปวิดีโอ ที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน และให้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น</p>
๕. ผู้บรรยาย/วิทยากร	<p>๑) ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา</p> <p>๒) วิทยากรกระบวนการ</p> <p>๓) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิทธิมนุษยชน</p>
๖. เอกสารประกอบการสอน / สื่อการสอน	<p>๑) ตำรา/บทความวิชาการ</p> <p>๒) คลิปวิดีโอ</p> <p>๓) ภาพยนตร์</p> <p>๔) Power Point Presentation</p> <p>๕) ภาพนิ่ง</p> <p>๖) อื่นๆ</p>
๗. กิจกรรม	<p>๑) การทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>๒) การแสดงบทบาทสมมติ</p>

วิชาที่ ๒ วิชาการยววิชา กฎหมายแพนธกรณื มาตรฐาน และกลไกระหวางประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน	
กระบวนการ	เนื้อหา/รายละเอียด
	๓) การเขียนความเรียง ๔) สถานการณ์จำลอง
๘. การประเมินผล	๑) การทำแบบทดสอบ (Pre-test, Quiz, Post-test) ๒) การประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรม โดยการวิเคราะห์ สังเกต ความรู้ ทักษะคตติและพฤติกรรมของผู้เรียน

วิชาที่ ๓	
ชื่อรายวิชา กฎหมายภายในประเทศ และกลไกการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	
กระบวนการ	เนื้อหา/รายละเอียด
๑.กลุ่มเป้าหมาย	นิสิต นักศึกษา ระดับปริญญาตรี
๒.เป้าหมายการเรียนรู้	<p>๑) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาสิทธิมนุษยชนที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญของประเทศไทย</p> <p>๒) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการอนุวัติการกฎหมายและกฎหมายในประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน เช่น ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ และเชื่อมโยงที่เกี่ยวข้องพระราชบัญญัติ พระราชกำหนด แนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน</p> <p>๓) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ และกลไกการทำหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับกลไกการคุ้มครองเยียวยาสิทธิมนุษยชน ผ่านกระบวนการช่องทางการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม และสามารถแยกแยะ เชื่อมโยงการทำหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน และสามารถเข้าถึงกระบวนการคุ้มครอง ช่วยเหลือเยียวยา</p> <p>๔) ผู้เรียนเกิดความตระหนักในการใช้สิทธิ เสรีภาพ สิทธิมนุษยชน อยู่ภายในกฎเกณฑ์ โดยไม่ก่อให้เกิดการละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น</p> <p>๕) ผู้เรียนเกิดความตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนอันมีผลกระทบต่อภาพรวมของประเทศ</p>
๓.เนื้อหา/โครงสร้าง	<p>๑) ศึกษาเปรียบเทียบเนื้อหาสิทธิมนุษยชนที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตั้งแต่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันและฉบับที่ผ่านมา</p> <p>๒) ศึกษาเนื้อหาประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ และเชื่อมโยงที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๓) ศึกษาเนื้อหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุม อาทิ พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘, หลักปฏิบัติการชุมนุมของนักเรียนในสถานศึกษา พระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๕๙๓</p> <p>๔) ศึกษาเนื้อหาแนวทางการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายพิเศษด้านความมั่นคง (หลักความโปร่งใส/หลักกฎหมาย/หลักความจำเป็น/หลักความได้สัดส่วน/หลักความรับผิดชอบ)</p> <p>๕) ศึกษาเนื้อหาแนวทางการพื้นฐานของการใช้กำลังขององค์การสหประชาชาติ การใช้กำลังและอาวุธของเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย</p> <p>๖) ศึกษาเนื้อหาแนวทางการปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ. ๒๕๕๗</p>

วิชาที่ ๓	
ชื่อรายวิชา กฎหมายภายในประเทศ และกลไกการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	
กระบวนการ	เนื้อหา/รายละเอียด
	<p>๗) ศึกษาเนื้อหาแนวทางการปฏิบัติตาม พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘</p> <p>๘) ศึกษาเนื้อหาแนวทางการปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑</p> <p>๙) ศึกษาหลักการอนุวัติการกฎหมายและกฎหมายภายในประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกำหนดต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน</p> <p>๑๐) ศึกษาบทบาทอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญและองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องกับกลไกการคุ้มครองเยียวยาสิทธิมนุษยชน ผ่านกระบวนการช่องทางการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม เช่น กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ตรวจการแผ่นดิน สำนักงานอัยการสูงสุด สภาทนายความ</p> <p>๑๑) ศึกษาการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในองค์กรภาครัฐ ประชาชนและกระบวนการยุติธรรม โดยมุ่งเน้นการวางหลักบังคับใช้กฎหมายกับการเคารพสิทธิมนุษยชนและกระบวนการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่รัฐ</p> <p>๑๒) ศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์สิทธิมนุษยชนด้านต่าง ๆ ในประเทศ และสถานการณ์สิทธิมนุษยชนที่สำคัญซึ่งสังคมกำลังให้ความสนใจ</p>
๔.วิธีการเรียนการสอน	<p>๑) การบรรยาย</p> <p>๒) สัมมนากรณีศึกษาด้านสิทธิมนุษยชน</p> <p>๓) การอภิปรายและแสดงความคิดเห็น</p> <p>๔) การชมภาพยนตร์ วิดีโอ หรือ คลิปวิดีโอ ที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน และให้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น</p>
๕.ผู้บรรยาย/วิทยากร	<p>๑) ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา</p> <p>๒) วิทยากรกระบวนการ</p> <p>๓) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิทธิมนุษยชน</p>
๖.เอกสารประกอบการสอน / สื่อการสอน	<p>๑) ตำรา/บทความวิชาการ</p> <p>๒) คลิปวิดีโอ</p> <p>๓) ภาพยนตร์</p> <p>๔) Power Point Presentation</p> <p>๕) ภาพนิ่ง</p> <p>๖) อื่นๆ</p>

วิชาที่ ๓	
ชื่อรายวิชา กฎหมายภายในประเทศ และกลไกการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	
กระบวนการ	เนื้อหา/รายละเอียด
๗.กิจกรรม	๑.การทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมาย ๒.การแสดงบทบาทสมมติ ๓.วิเคราะห์ ภาพยนตร์/กรณีศึกษา/ฝึกปฏิบัติ ๔.ร่วมแสดงความคิดเห็น ๕.สรุปและถอดบทเรียน สัมมนาวิชาการ
๘.การประเมินผล	๑) การทำแบบทดสอบ (Pre-test, Quiz, Post-test) ๒) การประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรม โดยการวิเคราะห์ สังเกต ความสำเร็จ ทักษะ และพฤติกรรมของผู้เรียน

วิชาที่ ๔	
ชื่อรายวิชา ผลิตสื่อสร้างสรรค์ด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	
กระบวนการ	เนื้อหา/รายละเอียด
๑.กลุ่มเป้าหมาย	นิสิต นักศึกษา ระดับปริญญาตรี
๒.เป้าหมายการเรียนรู้	<p>๑) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำสื่อ สิทธิ ศิลป์ สร้างสรรค์ด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์</p> <p>๒) ผู้เรียนสามารถระบุหลักการสำคัญของสื่อ สิทธิ ศิลป์ สร้างสรรค์ด้านสิทธิมนุษยชน</p> <p>๓) ผู้เรียนสามารถผลิตสื่อ สิทธิ ศิลป์ สร้างสรรค์ด้านสิทธิมนุษยชน</p> <p>๔) ผู้เรียนสามารถนำเสนอสื่อ สิทธิ ศิลป์ สร้างสรรค์ด้านสิทธิมนุษยชน เกิดความตระหนัก และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์</p>
๓.เนื้อหา/โครงสร้าง	<p>๑) ศึกษาเนื้อหาความหมาย และความสำคัญของการจัดทำสื่อสมัยใหม่ สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล สิทธิ ศิลป์ งานศิลปกรรม งานจิตรกรรม และงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้านสิทธิมนุษยชน</p> <p>๒) ศึกษาเนื้อหาการทำความเข้าใจหัวใจสำคัญของสื่อ สิทธิ ศิลป์ สื่อสมัยใหม่ สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล งานศิลปกรรม งานจิตรกรรม และงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้านสิทธิมนุษยชน</p> <p>๓) ศึกษาเนื้อหาภาพรวม ความสอดคล้องกับการใช้สื่อ สิทธิ ศิลป์ สื่อสมัยใหม่ สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล งานศิลปกรรม งานจิตรกรรม และงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ กับการสื่อสารด้านสิทธิมนุษยชน</p> <p>๔) ศึกษาเนื้อหาตัวอย่างงานสื่อสมัยใหม่ สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลศิลปกรรม งานจิตรกรรมและงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่น่าสนใจ แรงบันดาลใจ ทุกคนคือศิลปิน ทุกคนสามารถสื่อสารได้</p> <p>๕) ศึกษาเนื้อหาเทคนิคสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงาน การคิดคอนเซ็ป การเล่าเรื่อง มองเป็นภาพ ฯลฯ</p> <p>๖) ศึกษาเนื้อหาแนวทางการใช้สื่อ สิทธิ ศิลป์ ทั้งภาพวาด ภาพถ่าย ภาพเคลื่อนไหว งานศิลปะ งานเพลง ทบกวีร้อยเรื่องราวด้วยดนตรี งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ สื่อสมัยใหม่ สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นสื่อสะท้อนหลักสิทธิมนุษยชน</p>
๔.วิธีการเรียนการสอน	<p>๑) การบรรยาย การฝึกปฏิบัติ การผลิตสื่อ การนำเสนอสื่อ</p> <p>๒) สัมมนากรณีศึกษาด้านสิทธิมนุษยชน</p> <p>๓) การอภิปรายและแสดงความคิดเห็น</p> <p>๔) การชมภาพยนตร์ วิดีโอ หรือ คลิปวิดีโอ ที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน และให้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น</p>

วิชาที่ ๔	
ชื่อรายวิชา ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	
กระบวนการ	เนื้อหา/รายละเอียด
๕.ผู้บรรยาย/วิทยากร	๑) ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา วิทยากรจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาครัฐวิสาหกิจ NGOs ๒) วิทยากรกระบวนการ ๓) ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตสื่อที่เกี่ยวข้อง
๖.เอกสารประกอบการสอน / สื่อการสอน	(๑) ตำรา/บทความวิชาการ (๒) คลิปวิดีโอ (๓) ภาพยนตร์ (๔) Power Point Presentation (๕) ภาพนิ่ง (๖) อื่นๆ
๗.กิจกรรม	๑.การทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมาย ๒.การแสดงบทบาทสมมติ ๓.วิเคราะห์ ภาพยนตร์/กรณีศึกษา/ฝึกปฏิบัติ ๔.ร่วมแสดงความคิดเห็น ๕.สรุปและถอดบทเรียน สัมมนาวิชาการ
๘.การประเมินผล	๑) การทำแบบทดสอบ (Pre-test, Quiz, Post-test) ๒) การประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรม โดยการวิเคราะห์ สังเกต ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมของผู้เรียน

วิชาที่ ๕ ชื่อรายวิชา การประยุกต์ใช้แนวทางด้านสิทธิมนุษยชน	
กระบวนการ	เนื้อหา/รายละเอียด
๑.กลุ่มเป้าหมาย	นิสิต นักศึกษา ระดับปริญญาตรี
๒.เป้าหมายการเรียนรู้	๑) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ประเด็นสิทธิมนุษยชนในบริบทพื้นที่และภูมิภาค ๒) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการวิเคราะห์หาผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders Analysis) และมาตรการเยียวยาตามหลักสิทธิมนุษยชน สามารถเชื่อมโยงแก้ปัญหาได้ ๓) ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของการใช้หลักสิทธิมนุษยชนในการออกแบบโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาและการปฏิบัติงาน ๔) ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งกลไกในการกำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลแผน
๓.เนื้อหา/โครงสร้าง	๑) ศึกษาประเด็นปัญหาสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่และภูมิภาค ๒) ศึกษาประวัติ และหลักการวิเคราะห์หาผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders Analysis) และมาตรการเยียวยาตามหลักสิทธิมนุษยชน ๓) ศึกษาโครงการแก้ไขปัญหามสิทธิมนุษยชนในบริบทพื้นที่และภูมิภาค เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบโครงการ ๔) ศึกษาแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งกลไกในการกำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลแผน
๔.วิธีการเรียนการสอน	๑) การบรรยาย ๒) สัมมนากรณีศึกษาด้านสิทธิมนุษยชน ๓) การอภิปรายและแสดงความคิดเห็น ๔) การชมภาพยนตร์ วิดีโอ หรือ คลิปวิดีโอ ที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน และให้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น
๕.ผู้บรรยาย/วิทยากร	๑) ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ๒) วิทยากรกระบวนการ ๓) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิทธิมนุษยชน
๖.เอกสารประกอบการสอน / สื่อการสอน	๑) ตำรา/บทความวิชาการ ๒) คลิปวิดีโอ ๓) ภาพยนตร์ ๔) Power Point Presentation ๕) ภาพนิ่ง ๖) อื่นๆ

วิชาที่ ๕ ชื่อรายวิชา การประยุกต์ใช้แนวทางด้านสิทธิมนุษยชน	
กระบวนการ	เนื้อหา/รายละเอียด
๗.กิจกรรม	๑) การทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมาย ๒) ฝึกปฏิบัติ ประสพการณ์วิชาชีพ ๓) การแสดงบทบาทสมมติ ๔) วิเคราะห์ ชมภาพยนตร์/กรณีศึกษา ๕) ร่วมแสดงความคิดเห็น ๖) สรุปและถอดบทเรียน สัมมนาวิชาการ
๘.การประเมินผล	๑) การทำแบบทดสอบ (Pre-test, Quiz, Post-test) ๒) การประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรม โดยการวิเคราะห์ สังเกต ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมของผู้เรียน

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ